

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère <1543-1623>

Mogvntiæ, 1617

Cap. 3. De forma Sacramenti Eucharistiæ,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78477)

Vnde grauitur peccaret qui aliter faceret. Quod si quis omniam ex negligentia vel obliuione, aduerteret post ipsam oblationem, sed ante consecrationem, deberet statim eum defectum supplere, non item post consecrationem. Neque enim sanguini Christi miscenda est aqua, sed vino consecrando in Christi sanguinem. De eo autem quod aliqui in principio Missæ talem mixtionem faciunt, & alii post Euangelium, nihil occurrit dicendum, nisi securum quem que fore, si in eo sequatur Ecclesiæ suæ consuetudinem approbatam. Restaret hic inquirendum, quid fiat de aqua illa permixta vino: postquam hoc conuersum est in Christi sanguinem: sed quia ad nostrum institutum non facit, & longiorem disputationem requirit, ipsum relinquimus auido sciendi, videndum apud Suarezium in sequenti sect. 4.

CAPVT III.

De forma sacramenti Eucharistia.

SUMMARIVM.

- 28 Ex duabus partibus integratur forma Eucharistia: & quatenus in hac, illa maneat.
- 29 In quibus verbis eadem forma consistat.
- 30 In his quatuor verbis, Hoc est corpus meum, consistit forma consecrationis panis in corpus Christi.
- 31 In quibus forma consecrationis vini in sanguinem Christi consistat.
- 32 Responso ad quasdam obiectiones de eadem forma.
- 33 Nihil eorum, quæ ex Missali habentur proferenda in consecratione, omitti debet: quicquid aliqua dicantur non esse de necessitate sacramenti.
- 34 Forma sacramenti Eucharistia efficit id quod significat.
- 35 Quæ sit mutatio quæ in pane & vino fit per consecrationem.
- 36 Quid panis & vini remaneat post consecrationem.
- 37 De eo quod ex vi verborum consecrationis continetur sub accidentibus panis & vini.
- 38 De modo quo Christus continetur in Eucharistia.
- 39 De modo quo præsentia Christi dependet a speciebus quibus continetur.

Sicut in Eucharistia sacramentum duæ sunt partiales materiae, vnam completam componentes: ita & sunt duæ partiales formæ, deficientes vnam integram: nimirum forma consecrationis panis in corpus Christi, & forma consecrationis vini in sanguinem Christi, quibus nonnulla sunt communia, & nonnulla cuiusque propria. Vtraque late persequitur Suarez disp. 58. 59. & 60. Necessaria ad nostrum institutum complectemur aliquot documentis. Ac primo communia.

Primum est, quod habet Greg. à Valen. tom. 4. disput. 6. quest. 6. in fine, differentiam esse quoad formam inter Eucharistiam & reliqua sacramenta: quod hæc, quia in usu consistunt, non sunt nisi tempore illi quo extat ipsorum forma: Eucharistia vero maneat, tunc etiam cum ipsius forma transit: quoniam est quid permanens, quod potest essentiam suam retinere: forma quidem sua sublata reipsa, sed quæ virtute in materia remaneat. Et enim essentia huius sacramenti consistit in sacramentali significatione, qua Christus in eo præsens, tanquam spiritalis cibus significatur per materiam, & per formam in ea manentem virtute hoc nomine, quod species sacramentales, per verba sacramentalia quæ præcesserunt, manent ad determinate significandum præsentem in illis Christum, vt spiritalem animarum cibum. Quo etiam nomine eadem forma, ad gratiam, quæ vsu Eucharistia percipitur, censenda est concurrere, tanquam Dei instrumentum: ita vt id quod commune est omnibus sacramentorum formis, vt ad gratia productionem cum suis materiis concurrant instrumentaliter, non negetur formæ sacramenti Eucharistia: cui cum cæteris sacramentis commune est, efficax signum esse gratia.

Secundum documentum est: Verba sufficientia & necessaria ad faciendum Eucharistia sacramentum,

esse illa quibus Christus ipsum confecit. Ita definit Concilium Florent. in instruct. Armen. cum ait formam huius sacramenti esse verba Saluatoris, quibus conficitur hoc sacramentum: vel (vt quadam exemplaria habere notat Suarez) quibus confecit hoc sacramentum. Cuius definitionis meminit Carechismus ad Parochos in cap. De Eucharistia: ad eamque accedit cap. Cum Martha. De celebr. Missarum: & communis tam Canonistarum, quam Theologorum consensus, quemadmodum notat Bellar. in lib. 4. De Eucharistia, c. 12. Immo vero omnes nostri maiores, prout habet Concil. Trident. sess. 13. cap. 1. quorquod de hoc sacramento disseruerunt, aperte professi sunt Redemptorem nostrum in vltima cena hoc tam admirabile sacramentum instituisse, cum post panis vini que benedictionem, se suum corpus præbere ac suum sanguinem difertis verbis testatus est. Quæquidem verba Matth. 26. Marc. 14. Luc. 22. commemorata, & D. Paulo in priori ad Corinth. ii. repetita, in Canonem Missæ translata sunt cum dicitur, Qui pridie quam pateretur, &c. Auctoritates antiquorum habent Bellar. in seq. cap. 13. & Suarez disp. 58. sect. 1. & 3. Vbi ipse infert ad consecrandum, non esse simpliciter necessarium totum Missæ canonem: quamuis sit necessarium de præcepto Ecclesiæ. Immo nec eius partes alias, quam constantes verbis, quibus Dominus noster consecrauit, de quibus postea. Id quod latius explicatum videri potest apud eundem authorem, ibidem.

Tertium documentum est: Graues difficultates moueri circa formam huius sacramenti, vt intelligatur quomodo sit vera. Sed quia paucis expediri non possunt, & speculatiua sunt, nec ad nostrum institutum necessaria, illarum explicationem satis familiarem relinquemus ei qui volet videndam apud Greg. à Valent. in citata quæst. 6. puncto 2. pleniorum vero apud Suarez. in sect. 4. 5. 6. & 7. sequentibus.

Quartum documentum est: Quod hæc quatuor voces: Hoc est corpus meum, sint de necessitate & essentia formæ huius sacramenti. Nam dubium non est, quin illis potissimum, Christus Dominus noster panem consecrauit in huius sacramenti institutione. Vnde hanc describentes Euangelistæ, & post eos D. Paulus, summa diligentia, & absque variatione referunt easdem voces, in eadem institutione esse à Christo prolatas: & Ecclesia Catholica perpetuo vsa est illa consecrationis forma, tanquam ab ipso Christo seruata: quemadmodum habet supra memoratus Carechismus. Accedit ratio D. Thom. 3. par. quest. 78. art. 2. quod ex potissimum voces significant id quod censetur effici in hoc sacramento: scilicet forma illius profertur super panem: nimirum conuersio eiusdem panis in corpus Christi. Quare in iisdem potissimum huius sacramenti forma consistit, quæ de se requirit, vt ipsa talem conuersionem significando, illam efficiat.

Vnde intelligitur, quod Suarez disp. 59. sect. 1. plenius confirmat, non pertinere ad formam huius sacramenti verba Christi, quæ prædictas voces præcedunt apud D. Mattheum & D. Paulum locis cit. Accipite & manducate, quia non significant conuersionem prædictam, neque Christi præsentiam, prout proprium est formæ huius sacramenti; sed solum huius sacramentis usum commendant: qui non atinet ad eius essentiam: & per consequens, nec verba quibus ille significatur, atinent ad eandem formam. Cuius rei indicium est, quod D. Lucas illorum non meminerit cap. 24. ait enim, Et accepto pane gratias egit, & fregit, & dedit eis dicens: Hoc est corpus meum, quod pro vobis tradetur. Credibile est enim commemorantem tanti sacramenti institutionem, voluisse narrare eam integre quoad essentialia: præsertim cum scopus narrationis esset, vt quod erat institutum, reuocaretur in usum.

Pari modo intelligitur neque ad formam huius sacramenti pertinere verba quæ his (Hoc est corpus meum) D. Lucas adiungit, quod pro vobis datur, I aut quæ D. Paulus, quod pro vobis tradetur, quandoquidem illorum D. Mattheus, & D. Marcus non meminerunt: atque sine illis plene significatur conuersio panis in corpus Christi. Vnde Romana Ecclesia sine illis consecrat. In quo eam errare

NAL
XIS
P
V

hæreticum est dicere, iuxta cap. Ad abolendam, De hæreticis.

Intelligitur quoque pari modo, nec particulam, *Enim*, quæ prædictis quatuor vocibus interponitur in canone Missæ, esse de essentia huius formæ, cum neque Euangelista, neque D. Paulus meminerint illius: ac nullo modo ea conferat ad significandam conuersionem panis in corpus Christi: sicut deberet si esset de essentia huius formæ. Verum tamen ex communi omnium sententia, vt addit Suarez, peccatum esset eandem particulam omittere, contra perpetuam & vniuersalem Ecclesiæ consuetudinem: non tamen mortale, si omisio ex aliqua tantum negligentia aut inaduertentia proueniret: secus autem si ex contemptu; qui potest inesse in eo qui sciens & prudens contraheret, parui pendendo Ecclesiæ institutum, in ipsius notabilem iniuriam.

31. Quintum documentum est, Formam consecrationis vini in sanguinem Christi contineri illis verbis quæ ab Ecclesiâ proponuntur in Canone Missæ: *Hic est enim calix sanguinis mei, noui & æterni testamenti mysterium fidei, qui pro vobis, & pro multis effunderetur in remissionem peccatorum.* De qua re in cap. Cum Marthæ, de celebr. Miss. & in catechismo ad Parochos, cap. De Eucharistia.

Quamquam dubium est, An eadem verba omnia sint de essentia formæ sacramenti: ita vt ad eam sint necessaria, necessitate quam vocant sacramenti. Atque diuersis de eo relatis sententiis ac examinatis Suarez *disput. 60. sect. 1.* tandem concludit sola illa verba, *Hic est calix sanguinis mei: vel æquivalentia*, esse de essentia & necessitate formæ, de qua agimus: in illisque solis esse totam eius efficaciam: ita vt vltimo instanti prolotionis illorum, perficiatur vini in sanguinem Christi transubstantiatio: quam sine verbis sequentibus, eadem verba tam plene significant, quam ista, *Hoc est corpus meum*, sine additione verborum, *quod pro vobis tradetur*, significant conuersionem panis in Christi corpus. Neq; ex Christi institutione narrata ab Euangelistis & à D. Paulo, colligitur aliqua diuersitas. Omnes enim referunt Christum vltim esse verbis illis. *Hic est calix sanguinis mei: sicut & illis, Hoc est corpus meum.*

32. Si quis opponat diuum Marthæum & diuum Marcum habere. *Hic est sanguis meus*, tacito nomine calicis: respondetur id nihil obitare: quia licet inde colligatur varietas aliqua in verbis secundum sonum vocum: ea tamen solum est materialis, non autem formalis secundum significationem: quia idem est significatione, *Sanguis meus, & calix sanguinis mei*: ita vt ad sacramenti validitatem non referat, siue dicatur, *hic est sanguis meus*: siue, *hic est calix sanguinis mei*: vnde nullum incommodum fuit vtroque modo ab Euangelistis referri Christi dictum, quo significauit, significandoq; perfecit vini conuersionem in suum sanguinem.

Si rursus opponas: omnia supra memorata verba, ex vsu Ecclesiæ Romanæ proferri supra vinum in illius consecratione. Respondetur: in eo quidem inferri peccatum esse non omnia proferre iuxta receptum vltim & ritum ab Ecclesiâ præscriptum: non tamen quod ea sint ad validitatem sacramenti necessaria. Cur enim Ecclesiâ Romana iudicet verba illa, *noui & æterni testamenti, &c.* esse de essentia formæ consecrationis sanguinis: potius quam illa, *quod pro vobis tradetur*, esse de essentia formæ consecrationis corporis Christi, nulla ratio reddi potest. Sicut enim verba, *Hoc est corpus meum*, sufficienter significant conuersionem panis in corpus Christi: sic etiam verba, *Hic est calix sanguinis mei*: conuersionem vini in sanguinem Christi. Ergo pariter sunt sufficiens forma. Si quæras, ad quid ergo facta est talis additio. Respondetur, ex supra citato Catechismo in eodem cap. De Eucharistia, factam esse ad exprimendos quosdam effusi sanguinis in passione Domini admirabiles fructus: qui ad hoc sacramentum pertinent, prout patet D. Thomam 3. par. *quest. 78. art. 3.* explicat Suarez in citata *disput. 60. sect. 3.* Cur vero talem facere maluerit in consecratione sanguinis, quam corporis; ratio esse potest, quod passio Christi, cuius hoc sacramentum rememoratum est, repræsen-

retur expressius per sanguinem effusum, quam per corpus.

Sextum documentum est: Ob varietatem opinionum de forma huius sacramenti: ad vitandum periculum peccati in consecrando, Sacerdotem non debere determinate habere intentionem consecrandi, per sola ea verba in quibus indicauimus consistere totam essentiam eiusdem formæ: sed potius si quemadmodum ex *Scoto habet Franciscus à Victor. De sacrament. num. 74.* debere absolute consecrare secundum Ecclesiæ intentionem, dicendo omnia illa verba, quibus ipsa vtitur, & proponit proferenda ad corpus & sanguinem Christi consecrandum.

Vltimum documentum est: In forma huius sacramenti, sicut & aliorum sacramentorum posse mutationem contingere iis modis, quos proposuimus in præced. lib. 2. 6. num. 24. Eos Suarez in particulari persequitur *disput. 59. sect. 2. & disput. 60. sect. item 2.* In quibus nos immorari ideo non est necesse, quod pro quotidiana præi sufficiat monuisse, à tali mutatione esse omnino cauendum: non tantum quando ea fuerit essentialis, tollens debitum sensum, & consequenter reddens sacramentum inualidum: sed etiam quando fuerit accidentalis, relinquens sensum integrum, nec impediens sacramenti validitatem. Namque iniuriosum est Ecclesiæ, atque adeo Spiritui sancto à quo ea regitur, præscriptum ipsius negligere. Quod quidem si fiat ex contemptu, iudicando Ecclesiâ in eo tradere aliquid superfluum & imperinens, quod quibus mutare possit, peccatum est mortale, iuxta Concilium Trid. *sess. 7. De sacram. in genere can. vltimo.*

APPENDIX.

De mutatione panis & vini in corpus & sanguinem Christi, quam significat & facit forma huius sacramenti.

34. **Q**uia oportet formam sacramenti id significare quod in sacramento efficitur, & in Eucharistia sacramento, panis in corpus, & vinum in sanguinem Christi per consecrationem mutatur: forma illius talem mutationem significare debet, prout docet D. Thom. 3. par. *quest. 78. art. 2.* & late Suarez tractat *disput. 58. sect. 4. & sequentibus.* Item quia verba sacramentalia, seu quibus sacramentorum formæ constant ex institutione Christi, sunt efficacia ad efficiendum illud quod significant: eadem huius sacramenti forma efficax est ad prædictam mutationem efficiendam. De qua efficacia copiose idem Suarez in tota sequenti *disput. 61.* Sed nobis sufficit attingere, quod ille ibidem in initio supponit; nullum Catholicum dubitare, quin talia verba (quæ sunt Christi per Sacerdotem prolata; sicut illa Exodi tertio, Ego sum Deus patris tui, Deus Abraham, &c. fuerunt verba Dei, etiam prolata per Angelum, ex cap. 7. Actuum) eum effectum aliquo modo producant: quandoquidem is sequatur ad prolotionem illorum, tanquam applicantium diuinam virtutem ad efficiendum ipsum. Per se qui autem omnia, quæ in tam mirabili mutatione contingunt, nimis longum esset, neque necessarium est ad rationem iudicandi de peccatis nobis propositam. Volenti ea scire suppeditabunt abunde Bellarm. in trib. primis libris de Eucharistia. Greg. à Valen. *disput. 6. quest. 3. 4. & 5.* & Suarez *disput. 46. & sequentibus vsque ad 58.* Contenti ergo erimus aliquot questionum breui explicatione pro aliqua noticia tantæ rei, cuius non decet Confessarios esse omnino ignaros.

35. **PRIMA EST:** Quanam mutatio sit, quæ in pane & vino fit per consecrationem. Respondetur: certum esse de fide: virtute verborum formæ huius sacramenti, prolatorum à Sacerdote loquente in persona Christi: ad instar scilicet legati, qui sustinent personam Principis, nomine ipsius sibi commissa, perinde dicit ac si idem Princeps præsens loqueretur: prout ex communi Doctorum sententia habet Greg. à Valen. *disp. 6. quest. 6. punct. 1.* Certum esse, inquam, virtute talium verborum fieri conuersionem panis & vini in corpus & sanguinem Christi: ita vt

ita ut tota substantia panis, quoad materiam simul & formam, conuertatur in verum corpus Christi: & tota substantia vini conuertatur in verum Christi sanguinem. Quae conuersio dicitur transubstantiatio, id est, transitus substantiae panis & vini, in substantiam corporis & sanguinis Christi: ut definitum est à Concil. Florent. in instruct. Armenorum, & à Conc. Trid. sess. 13. cap. 4. & can. 2. Paretque ex forma ipsa: Hoc est corpus meum; & Hic est calix sanguinis mei: ad cuius veritatem requiritur ut talis mutatio sit facta. Iam vero Sacerdotem consecrantem loqui in persona Christi, ibidem Concil. Florent. expressit. Ratioq; est ex D. Thom. *quest. 78. art. 5.* quia si is in persona sua tantum loqueretur, tanquam recitans quod olim gestum est à Christo, verba prolata non applicarentur ad materiam praesentem: sicque non perficeretur sacramentum: cum tamen D. August. tra. 80. Ioannem dicat, Accedit verbum ad elementum, & sit sacramentum.

SECUNDA QVAESTIO EST: An post consecrationem, nihil omnino panis & vini maneat? Respondetur: nihil quidem substantiae illorum manere ex citat. can. 2. Concilii Trident. accidentia tamen ipsorum manere eadem: nempe quantitatem, figuram, colorem, saporem, & reliqua: idque absque subiecto, à quo sustententur: ita ut per nullam substantiam inherentiam, praeter naturalem ipsorum conditionem, diuina virtute existant miraculose, ex cap. Species, & cap. Nos autem, De consecr. dist. 2. & cap. Firmiter, De summa Trinit. Idque habent Concilia Trident. & Florent. locis cit. & cum D. Thom. q. 77. art. 1. concorditer ab omnibus receptum esse tangit Franciscus à Victoria De sacramentis num. 72. De qua re copiose tam in comment. ad memoratum artic. quam in disput. 56. tractat Suarez. Nobis autem sufficere potest indicat. se quod loco citato addit Franciscus à Victoria: & adhuc laet tractat Suarez in sequenti disput. 57. talia accidentia posse agere, ac producere quidquid producerent cum substantia panis & vini. Nam sicut quantitas (per quam intermedium caetera accidentia inhererent substantia panis & vini, & in quam anent eadem, substantia sublatam) habet à Deo ut existat ad modum substantiae: ita etiam habet ut manentes in ea qualitates panis & vini, nihil minus agant vel patiantur (nempe extinguant famem vel sitim, corrumpantur, &c.) quam si ipsa panis & vini substantia adhuc perseveraret. Qua in re elucet summa Dei sapientia; quae licet nobis accommodat, ut habeamus quod nobis consecrat ad fidei meritum: & quo nostrae infirmitati sit consilium, qui naturaliter abhorremus ab esu carnum humanarum, & potatione sanguinis.

TERTIA QVAESTIO. Quid ex vi verborum formae, contineatur sub speciebus seu accidentibus panis & vini in Eucharistia remanentibus. Respondetur de fide certum esse, ex vi verborum formae & consecrationis, sub specie panis contineri corpus Christi: & sub specie vini sanguinem eiusdem. Ipsum vero corpus sub specie vini: & sanguinem sub specie panis, sicut & animam, sub utraque contineri vi naturalis illius coniunctionis & concomitantiae, qua partes Christi Domini, qui surrexit à mortuis, non amplius mortuus, inter se copulantur: contineri quoque diuinitatem propter ipsius admirabilem cum eodem corpore & anima vnionem hypostaticam. Vnde verum est tantumdem sub alterutra specie, ac sub utraque contineri. Etenim totus & integer Christus cum corpore, sanguine, anima, & diuinitate sub panis specie, & sub quavis eiusdem speciei parte existit, & continetur: totus item Christus, cum corpore, sanguine, anima, & diuinitate sub specie vini, & sub qualibet eius parte continetur; ex Concilio Florent. in instruct. Armen. & ex Trident. session. 13. cap. 3. & can. 3. Qua de re D. Thom. *quest. 76. art. 1. 2. & 3.* Inde autem consequens est, quod in eadem sess. 13. cap. 5. & can. 6. definitur, cultum lactiae, qui vero Deo debetur, exhibendum esse Christo in hoc sacramento. De qua re plurius Suarez disputat. 65.

QVAESTIO QUARTA: Quomodo contineatur Christus sub speciebus panis & vini. Respondetur con-

tineri modo quodam admirabili, existendo sacramentali ratione per modum substantiae spiritualis? & nihilominus secundum totam suam quantitatem & membra omnia inter se distincta, & debita proportione distantia, atque adeo secundum staturam, quam habet in caelo: ita ut Christus simul existat in caelo ad dexteram Patris; & inde non recedendo, in terra contineatur in Eucharistia verè, realiter, ac substantialiter sub speciebus panis, & vini: idque in diuersis quibuscunq; mundi partibus, in quibus est usus consecrandi. Quod difficile quidem est intellectu, non repugnat tamen diuinae potentiae: pro quo facit definitio Concilii Trid. sess. 13. cap. 1.

Si queras vnde dicatur corpus Christi, ratione quadam sacramentali per modum substantiae spiritualis contineri in Eucharistia? Responderur in eadem dici, quod etiam in Eucharistia, ipsum sit quantum, sicut est in caelo; non est tamen modo quantitatis, & commensuratiue ad locum: sed ad modum substantiae spiritualis est totum in tota specie, & totum in qualibet eiusdem parte.

Quod ut intelligatur notandum est, duplex esse officium quantitatis: vnum distinguere & ponere ordinem inter partes corporis: ita ut nalis, verbi gratia, sit inter oculos; & oculi, inter aures, &c. Alterum est extendere easdem partes in ordine ad locum, ita vna pars sit extra eum locum in quo est altera. In Eucharistia igitur quantitas corporis Christi exercet tantum prius officium, non autem posterius. Vnde fit etiam, ut Christus in Eucharistia nec agat, nec patiatur physice, nec humano sensu percipi possit, adeoque nec tangi, nec frangi, ne calefieri, aut frigeri, nec oculo corporis videri, quia ratione antecedenti modo quo existit in Eucharistia, liber est ab omni eiusmodi passione: quae cum sit ab agente corporeo, requirit extensionem externam in patiente, sine qua ab agente ipso corporeo attingi nequit. Quamquam tamen dici potest tangi, frangi, oculis videri, frigeri, &c. hoc nomine, quod species quibus continetur velatus, tangantur frangantur, &c. De qua re D. Thom. *quest. 76. art. 6. & 7.* ac Suarez *disp. 53.* Qui etiam de apparentibus mutationibus, quae in Eucharistia contingunt, videri potest in sequenti *disp. 55.*

QVAESTIO VLTIMA: Quomodo praesentia corporis & sanguinis Christi dependeat à sacramentalibus speciebus quibus continentur? Respondetur dependere, tum quoad conseruationem in Eucharistia; tum quoad locum, & loci mutationem. Et quidem quoad conseruationem: quia ut habetur ex D. Thom. *quest. 80. art. 3.* & late tractatur a Suarezio *op. cit. 54.* tamdiu sub talibus speciebus conseruatur praesentia corporis, & sanguinis Christi, quamdiu illae conseruantur: illis que corruptis, definit eadem praesentia. Quae corruptio censetur tunc contingere, cum si panis substantia ibidem fuisset, ea nequiuisset amplius conseruari. Corpus enim Christi non habet cum specie panis aliam connexionem, quam substantia panis haberet si perseverasset sub illis suis accidentibus. Atque hinc D. Thom. in citato art. 3. reprehendit eos, qui negarunt corpus Christi sacramentaliter sumi à peccatoribus: sed quomodo cito attingit labia peccatoris desinere esse sub speciebus sacramentalibus. Nam cum eadem species per talem contactum non desinant esse: nec etiam corpus & sanguis Christi desinet illis contineri. Id quod confirmatur per illud Apostolum prior ad Corint. cap. 11. Qui manducat & bibit indigne, &c. Item que per doctrinam in Concilio Trid. approbatam sess. 13. cap. 8. de distinctione inter peccatores & iustos, quod illi sacramentaliter tantum, & hi sacramentaliter simul & spiritualiter corpus Christi sumant.

Quoad locum autem, corpus Christi pendet ex speciebus: quia ipsum ratione earum censetur determinare esse in eodem loco, in quo sunt ea ipsae species. Sic enim dici consuevit esse sursum, aut deorsum, dextrorsum aut sinistrorsum, prout species ipsae sursum aut deorsum, dextrorsum aut sinistrorsum fuerint. Id enim est consequens ex eo quod Christus in iisdem speciebus contineatur praesensque sit.

Pendet denique quoad motum localem: quia corpus Christi

NAL
XIS
P
W

39

Christi per accidens mouetur ad motum specierum: cum quibus eam connexionem habet, vt cum presentibus presentibus sit: quo fit vt id ipsum corpus recte dicatur eleuari, portari aliquo, ore lumbi & in stomachum traici, recludi alicubi, porrigi alicui, ab eo qui circa species sacramentales talia facit, mouendo eas. Videri potest Suarez *disp. 53. sect. 1. & ad id ex preced. disp. 47. sect. 4.* quæ possint & quæ non possint Christo attribui respectu sacramentalium specierum quibus continetur in Eucharistia. Sunt enim scholastici instituti, & à nostro remotiora.

CAPVT IV.

De Ministro sacramenti Eucharistia, & primo prout eam consecrat.

SUMMARIUM.

- 40 Solus Sacerdos consecrandi potestatem habet à Christo.
 41 Quilibet Sacerdos potest valide Eucharistiam consecrare.
 42 Quomodo accipienda sint nonnulla dicta Patrum quibus contrarium significare videntur.
 43 Difficultas, an plures Sacerdotes possint simul eandem hostiam consecrare.
 44 De consuetudine qua noui Sacerdotes consecrant simul cum Episcopo ordinante.
 45 Sumptio Eucharistia subtrahit, si e solis Sacerdotibus consecrantibus est in præcepto.
 46 Obligatio Sacerdotis cel. brandi Missam.
 47 An ea sit sub mortali: & pro quo tempore sit imposita.
 48 Peccator publicus quis dicatur, quis suspectus, quis occultus.
 49 Nunquam licet peccatorem manentem in peccato mortali, inuitare ad susceptionem Eucharistia. Nec vnquam dare non consecratam pro consecrata.
 50 Peccatori non respicienti recusanda est Eucharistia, quando commode fieri potest. Nec item publico peccatori etiamsi respuerit, nisi publice constat de illius emendatione.
 51 Quando tali occulte petenti dari possit: & quod non sit neganda peccatori occulto petenti publice.
 52 Obiectiones in contrarium cum solutionibus.
 53 Quid agendum in hacre cum peccatore occulto.
 54 Non licet hoc sacramentum suspecto de crimine, dare ad ipsius examinationem.
 55 Quando ob suspensionem criminis possit aut non possit alicui negari Eucharistia.
 56 Modi, quibus peccat quis indignè ministrando Eucharistiam.

CONSIDERARI potest Eucharistia Minister, tum quatenus eam consecrat, tum quatenus eam ministrat. Ac quæ priore modo ad eum spectant complectemur aliquot questionum explanatione.

PRIMA EST: An solus Sacerdos possit Eucharistiam consecrare. Respondetur, certum esse de fide, quod solus possit. Ita enim habetur ex Concil. Nicæno primo: prout refertur in cap. Peruenit. dist. 2. & ex Concil. Lateran. prout refertur in cap. Firmiter De summa Trinit. & ex Concil. Florent. in instruct. Armen. & ex Concil. Trident. sess. 22. cap. 1. & ex Christi institutione, qui solis Sacerdotibus dixit: Hoc facite in meam commemorationem: vti semper Ecclesia Catholica intellexit & docuit: quemadmodum ibid. habet Concil. Trident. & aduersus hæreticos nostri temporis, defendunt Bellarm. in *lb. 4. De Eucharistia cap. 16.* atque alij quos Suarez commemorat *tom. 3. d. sp. 61. sect. 3. dicto primo.* Pro eo vero ratione hanc adfert D. Thom. *quest. 82. art. 1.* Sacramentum Eucharistie est tantæ dignitatis, vt non nisi in persona Christi perficiatur. *inxt. a. antedicta num. 35.* Quandocumq; autem quis quid agit in persona alterius, oportet ipsum potestatem agendi habere ab eo in cuius persona agit. Nullus est autem præter Sacerdotem, de quo rationabiliter dici possit, consecrandi potestatem habere in Christo. De illo vero rationabiliter dicitur: quia Christi institutione, sicut ei qui baptizatur, fit à Christo potestas suscipiendi Eucharistiam: ita & illi qui sacerdotio initiatur, fit potestas consecrandi Eucharistiam, tanquam constitutus in gradu eorum, quibus dictum est ab ipso Domino: Hoc facite in meam commemorationem. Ad quod facit conceptus Ecclesie vsus, quo nulli alteri permittitur talis actus: ne quidem in casu necessitatis, aut ex quacunq; dispensatione, prout ibidem expressit Suarez.

SECUNDA EST: An quivis Sacerdos consecrare possit Eucharistiam? Respondetur, quemlibet Sacerdotem eo ipso quod characterem habet Sacerdotalem, valide, etiamsi non semper licite, posse Eucharistiam consecrare, siue peccator sit, siue iustus; siue etiam hæreticus, vel schismaticus, siue excommunicatus, vel suspensus, aut interdictus, siue irregularis, aut degradatus: dummodo integre proferat verba sacramentalia super debitam materiam, idq; cum intentione faciendi quod Christus instituit, iuxta primum documentum traditum in preced. lib. 26. num. 36. Quæ est doctrina D. Thomæ *quest. 82. art. 5. 7. & 8.* Et probatur; quia tunc ex parte materiae & formæ nihil deest, nec item ex parte ministri. Non quidem intentio, quia quantumcumque aliquam particularem habeat in debitam: ea tamen, quantum sufficit ad validitatem sacramenti, corrigitur per illam generalem quæ habet, faciendi quod Christus instituit. Nec item deest potestas: quæ sufficiens sequitur characterem impressum in susceptione Ordinis: neq; ea amittitur: sicut nec idem character, qui indelebilis est ex Conc. Trid. sess. 7. De sacram. in genere, can. 9. & sess. 23. cap. 4.

Vnde quod nonnulla decreta & testimonia Pontificum, ac sanctorum Patrum significare videntur hæreticos & schismaticos non posse perficere consecrationem, exponendum ait Suarez in *sine eiusdem sess. tertie.* quoad licitum de bitum q; vsus: vt sensus sit, non posse licite consecrare ob Ecclesie prohibitionem: non autem id tentare sine effectu, ob defectum potestatis, quæ nequit tolli eis, cum, vt diximus, sequatur characterem indelebilis. Quæ de causa Sacerdotes ab hæresi ad Ecclesiam redeuntes non ordinantur de nouo: vt constat ex eiusdem Ecclesie vsu ac consuetudine, pro qua est textus in cap. Ordinationes 9. *quest. 1.* Id ipsum quoq; exponi non nunquam potest, vt Suarez addit, de consecrationibus, quæ quia non sunt debito & essentiali ritu, nullas sunt, quales hodie sunt à Lutheranorum Ministris ordinatis inualide, ob defectum ordinis Episcopatus, in ordinante.

Tantopere autem curæ est Ecclesie, ne quis perpetuo tanto ministerio se ingerat, vt nec debite ordinarum, & carentem impedimento, velit ad illud admitti in aliena diocesi sine commendatitiis sui Ordinarii literis, ex Concil. Trid. sess. 22. in decreto De evitandis & obseruandis in celebratione Missæ, & in sess. 23. c. 16. De reform. itemque ex cap. Primatus, & cap. Extraneo. distin. 71. Quamquam tamen nec admittens, nec admissus incurrit aliquam irregularitatem: quia nulla talis in iure expressa est, prout ad id requiritur ex cap. Is qui, De sentent. ex com. in 6. Ita docet Nauar. in *lb. 3. consil. titul. De celebr. Miss. consil. 5.* Vbi etiam habet quod Clericus peregrinus faciens fidem iustam de sua ordinatione possit admitti ad secretum celebrandum: argumento cap. primi, De Clericis peregrinis: eumdem tamen Clericum non excusari à peccato negligentiæ commissæ, nec eo quod non procurant sibi commendatitias literas.

TERTIA QUÆSTIO EST: An plures Sacerdotes simul possint eandem hostiam consecrare. Hæc proponitur, vt intelligatur qua ratione sit accipienda consuetudo, quæ in Ecclesia Latina seruetur; vt qui ordinati sunt noui Sacerdotes, consecrent eandem hostiam cum Episcopo ordinante. Explicatio vero illius est hæc. Eadem ratione qua de baptismo dictum est in preced. lib. 27. nu. 43. non posse conferri simul à pluribus, dicendum etiam esse plures Ministros ad eandem hostiam consecrandam non posse concurrere tanquam partiales causas: ita scilicet vt vnus proferat vnâ formâ partem, & alius aliam, vel non intendat consecrare integre, sed dependenter ab alterius concursu. Quorum neutrum esset secundum Christi institutionem, communis Ecclesie vsus satis ostendit.